

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 6 kwietnia 1965 r.

Nr 13

TRESC:

Poz.:

USTAWY:

90 — z dnia 29 marca 1965 r. o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników	101
91 — z dnia 30 marca 1965 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy	105
92 — z dnia 30 marca 1965 r. o sądach społecznych	112

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

93 — z dnia 24 marca 1965 r. w sprawie ustanawiania stref ochronnych ujęć i źródeł wody	113
---	-----

ROZPORZĄDZENIA:

94 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 marca 1965 r. w sprawie utworzenia Wydziału dla Nieletnich w Sądzie Powiatowym w Ostrołęce	115
95 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 marca 1965 r. w sprawie utworzenia Wydziału dla Nieletnich w Sądzie Powiatowym w Nowym Targu	115
96 — Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 18 marca 1965 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie zrzeczeń właścicieli domów	116
97 — Ministra Rolnictwa z dnia 22 marca 1965 r. w sprawie zaopatrywania w świadectwa zdrowia i pochodzenia partii ziemniaków sadzeniaków wywożonych i wwożonych w obrocie krajowym	116

90

USTAWA

z dnia 29 marca 1965 r.

o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym rzemieślników, zwanym dalej „ubezpieczeniem”, objęci są rzemieślnicy oraz osoby współpracujące z rzemieślnikami.

Art. 2. 1. Rzemieślnikiem w rozumieniu ustawy jest osoba, która wykonuje samoistnie rzemiosło na podstawie wymaganego uprawnienia przemysłowego (zezwolenia, karty rzemieślniczej).

2. Za osoby współpracujące z rzemieślnikiem uważa się jego małżonka oraz najbliższych krewnych i powinowatych, stale pracujących w zakładzie tego rzemieślnika, w wymiarze co najmniej połowy czasu pracy, jaki obowiązuje pracowników gospodarki uspołecznionej.

3. Najbliższymi krewnymi lub powinowatymi w rozumieniu ust. 2 są osoby w wieku powyżej 16 lat, wymienione w art. 5 ust. 3 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1958 r. Nr 23, poz. 97), zwanego w dalszych przepisach ustawy „dekret z dnia 25 czerwca 1954 r.”

Art. 3. Ubezpieczenie obejmuje:

- 1) świadczenia lecznicze,
- 2) rentę starczą,
- 3) rentę inwalidzką,
- 4) rentę rodzinną,
- 5) dodatki do rent,
- 6) zasiłek pogrzebowy,
- 7) świadczenia w naturze dla rencistów.

Art. 4. Koszty ubezpieczenia pokrywa się z funduszu, tworzonego ze składek opłacanych przez rzemieślników.

Art. 5. 1. Ubezpieczenie nie obejmuje rzemieślników i osób współpracujących z rzemieślnikami, jeżeli równocześnie są:

- 1) rencistami z tytułu własnej pracy albo pracownikami w rozumieniu art. 4 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r., zatrudnionymi w wymiarze godzin nie niższym niż połowa obowiązującego w danym zawodzie wymiaru czasu pracy, lub podlegają zaopatrzeniu na podstawie przepisów, o których mowa w art. 6 tegoż dekretu,
- 2) właścicielami lub współwłaścicielami przedsiębiorstwa nie związanego z wykonywanym rzemiosłem,
- 3) właścicielami, posiadaczami lub użytkownikami gospodarstwa rolnego, którego wysokość przychodu szacunkowego, ustalona dla wymiaru podatku gruntowego, powoduje według przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin zawieszenie w całości prawa do renty.

2. Rzemieślnicy uprawnieni do renty inwalidzkiej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin mogą być objęci ubezpieczeniem, jeżeli w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy lub rozpoczęcia wykonywania rzemiosła wystąpią o objęcie ich obowiązkiem ubezpieczenia.

3. W razie równoczesnego wykonywania rzemiosła lub pracy w rzemiosle lub więcej zakładach rzemieślniczych, rzemieślnik lub osoba współpracująca z rzemieślnikiem objęci są obowiązkiem ubezpieczenia tylko w jednym zakładzie przez siebie wybranym.

Art. 6. 1. Obowiązek ubezpieczenia powstaje od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym rzemieślnik rozpoczął wykonywać rzemiosło lub w którym osoba współpracująca z rzemieślnikiem rozpoczęła pracę w zakładzie rzemieślniczym.

2. Obowiązek ubezpieczenia ustaje z końcem miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiło zaprzestanie wykonywania rzemiosła lub pracy w zakładzie rzemieślniczym.

Art. 7. Za okres ubezpieczenia uważa się miesiące kalendarzowe, w których rzemieślnik lub osoba współpracująca z rzemieślnikiem objęci byli obowiązkiem ubezpieczenia, jeżeli za te miesiące zostały opłacone składki na ubezpieczenie.

Art. 8. Do okresów ubezpieczenia wymaganych do uzyskania renty zalicza się okresy:

- 1) samoistnego wykonywania rzemiosła i odbywania nauki rzemiosła na obszarze Państwa Polskiego przed dniem wejścia w życie ustawy,
- 2) przerw w wykonywaniu rzemiosła lub pracy w rzemiosle po wejściu w życie ustawy, spowodowanych niezdolnością do pracy, nie więcej jednak niż 3 miesiące w roku kalendarzowym,
- 3) zatrudnienia w rozumieniu art. 7 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. oraz okresy wymienione w art. 8 tegoż dekretu.

Art. 9. Podstawę wymiaru rent oraz wysokość składek na ubezpieczenie określa w drodze rozporządzenia Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Drobnej Wytwórczości po zasięgnięciu opinii Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 10. 1. Ubezpieczenie wykonuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a w zakresie świadczeń leczniczych — Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej.

2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustala obowiązek ubezpieczenia, wymierza i pobiera składki na ubezpieczenie oraz ustala prawo do świadczeń i wypłaca świadczenia pieniężne z tytułu ubezpieczenia.

Rozdział 2.

Świadczenia lecznicze.

Art. 11. Osoby objęte ubezpieczeniem (art. 1) oraz członkowie ich rodzin mają prawo do bezpłatnych świadczeń leczniczych zakładów społecznych służby zdrowia oraz do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne w zakresie przewidzianym dla pracowników i członków rodzin pracowników. Za leki i środki opatrunkowe wydawane przez apteki otwarte i punkty apteczne oraz za środki pomocnicze zainteresowani ponoszą pełne opłaty.

Art. 12. 1. Członkami rodziny uprawnionymi do świadczeń leczniczych są pozostający na utrzymaniu rzemieślnika lub osoby współpracującej z rzemieślnikiem:

- 1) dzieci, wnuki i rodzeństwo, jeżeli odpowiadają warunkom określonym w art. 45 ust. 1 pkt 1 oraz w art. 49 i 50 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.,
- 2) żona,
- 3) mąż, jeżeli jest inwalidą lub ukończył 65 lat,
- 4) rodzice mieszkający we wspólnym gospodarstwie domowym, jeżeli ukończyli: ojciec 65 lat, a matka 55 lat, lub jeżeli są inwalidami.

2. Członków rodziny wymienionych w ust. 1 uważa się za pozostających na utrzymaniu rzemieślnika lub osoby współpracującej z rzemieślnikiem, jeżeli spełniają odpowiednie warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 5 zdanie pierwsze dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.

Art. 13. 1. Prawo do świadczeń leczniczych powstaje z dniem powstania obowiązku ubezpieczenia, a ustaje z dniem ustania tego obowiązku.

2. Świadczenia lecznicze nie przysługują w przypadku zalegania przez rzemieślnika z zapłatą składek za okres przekraczający 3 miesiące.

Art. 14. W razie choroby rzemieślnika lub osoby współpracującej z rzemieślnikiem, powodującej niezdolność do pracy, prawo do świadczeń leczniczych przysługuje przez okres tej niezdolności, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy.

Art. 15. 1. Rzemieślnik obowiązany jest zawiadomić właściwy organ Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zmianie okoliczności mających wpływ na powstanie lub ustanie prawa do świadczeń leczniczych rzemieślnika, osoby współpracującej z rzemieślnikiem oraz członków ich rodzin.

2. W razie korzystania ze świadczeń leczniczych przez rzemieślnika, osobę współpracującą z rzemieślnikiem lub przez członków ich rodzin bez posiadanego do tego uprawnienia, rzemieślnik obowiązany jest pokryć koszty tych świadczeń.

Rozdział 3.

Renta starcza.

Art. 16. Renta starcza przysługuje rzemieślnikowi i osobie współpracującej z rzemieślnikiem, jeżeli mają wymagany okres ubezpieczenia oraz osiągnęli wiek starczy w czasie trwania ubezpieczenia lub w ciągu 2 lat po ustaniu ubezpieczenia.

Art. 17. Okres ubezpieczenia (art. 7 i 8) wymagany do uzyskania renty starczej wynosi 25 lat dla mężczyzn i 20 lat dla kobiet, w tym co najmniej 5 lat okresu ubezpieczenia określonego w art. 7.

Art. 18. 1. Wiek starczy wynosi: 65 lat dla mężczyzn i 60 lat dla kobiet.

2. W razie ukończenia wieku starczego przed upływem wymaganego okresu ubezpieczenia, prawo do renty starczej powstaje z chwilą upływu tego okresu.

Art. 19. Do obliczenia wysokości renty starczej stosuje się przepisy art. 31 ust. 1 i 2 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.

Rozdział 4.

Renta inwalidzka.

Art. 20. Renta inwalidzka przysługuje rzemieślnikowi i osobie współpracującej z rzemieślnikiem, jeżeli mają wymagany okres ubezpieczenia oraz stali się inwalidami I lub II grupy inwalidów w rozumieniu art. 12 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. w czasie trwania ubezpieczenia lub w ciągu 2 lat po ustaniu ubezpieczenia.

Art. 21. 1. Dla ustalenia okresu ubezpieczenia wymaganego do renty inwalidzkiej stosuje się z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 2 i 3 przepisy art. 38 ust. 1—3 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r., z tym że za okresy zatrudnienia, o których mowa w tych przepisach, uważa się okresy ubezpieczenia określone w art. 7 i 8.

2. Dla osoby w wieku powyżej 45 lat współpracującej z rzemieślnikiem, dla której obowiązek ubezpieczenia powstał po wejściu w życie ustawy, okres ubezpieczenia wymagany do renty inwalidzkiej (art. 7 i 8) wynosi co najmniej 10 lat w ciągu ostatnich 15 lat przed wystąpieniem o rentę.

3. Okres ubezpieczenia wymieniony w ust. 1 i 2 nie jest wymagany do uzyskania renty inwalidzkiej, jeżeli inwalidztwo powstało po wejściu w życie ustawy:

- 1) wskutek wypadku przy wykonywaniu pracy w rzemiośle,
- 2) w wieku poniżej 18 lat,
- 3) w wieku poniżej 20 lat, jeżeli obowiązek ubezpieczenia powstał przed 18 rokiem życia i trwał nieprzerwanie do daty powstania inwalidztwa.

Art. 22. Ustalenie inwalidztwa i przyczyn inwalidztwa oraz zaliczanie do grup inwalidów odbywa się w trybie i na zasadach określonych w przepisach dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.

Art. 23. Do obliczenia wysokości renty inwalidzkiej stosuje się przepisy art. 39 ust. 2 i 4 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. dotyczące wysokości renty inwalidzkiej dla osób zaliczonych do II kategorii zatrudnienia oraz do I i II grupy inwalidów.

Rozdział 5.

Renta rodzinna.

Art. 24. Renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny pozostałym po rzemieślniku lub po osobie współpracującej z rzemieślnikiem, jeżeli śmierć nastąpiła:

- 1) wskutek wypadku przy pracy w rzemiośle w okresie ubezpieczenia,
- 2) wskutek innych przyczyn, a zmarły w chwili śmierci spełniał warunki wymagane do uzyskania renty starczej lub renty inwalidzkiej albo pobierał jedną z tych rent.

Art. 25. Członkami rodziny uprawnionymi do renty rodzinnej są: dzieci, wnuki i rodzeństwo oraz małżonek i rodzice, jeżeli odpowiadają warunkom określonym w art. 45—50 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.

Art. 26. Do obliczenia wysokości renty rodzinnej stosuje się odpowiednio przepisy art. 52 ust. 1 i ust. 3—6 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.

Rozdział 6.

Dodatki do rent.

Art. 27. Osobie uprawnionej do renty, odznaczonej orderem lub tytułem określonym w art. 59 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r., przysługuje dodatek do renty w wysokości 25% renty. Z tytułu odznaczeń przysługuje tylko jeden dodatek.

Art. 28. Osobie uprawnionej do renty starczej na podstawie ustawy, pobierającej rentę inwalidzką na podstawie przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin z powodu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą wojskową, przysługuje dodatek do renty starczej w wysokości 10% renty.

Rozdział 7.

Zasiłek pogrzebowy.

Art. 29. 1. Zasiłek pogrzebowy przysługuje w razie śmierci:

- 1) rzemieślnika oraz osoby współpracującej z rzemieślnikiem,
- 2) osoby uprawnionej do renty starczej lub do renty inwalidzkiej,
- 3) członka rodziny osoby wymienionej w pkt 1 i 2,
- 4) osoby pobierającej rentę rodzinną.

2. Po śmierci osoby wymienionej w ust. 1 pkt 1 i 3 zasiłek pogrzebowy przysługuje, jeżeli w chwili śmierci była ona uprawniona do świadczeń leczniczych.

Art. 30. 1. Zasiłek pogrzebowy wynosi:

- 1) półtorakrotną podstawę wymiaru renty w razie śmierci osoby wymienionej w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2,
- 2) jednokrotną podstawę wymiaru renty w razie śmierci osoby wymienionej w art. 29 ust. 1 pkt 3 i 4.

2. Zasiłek pogrzebowy przysługuje osobie, która pokryła koszty pogrzebu.

3. W przypadku pokrycia kosztów pogrzebu przez inną osobę niż małżonek, dzieci, wnuki, rodzice lub rodzeństwo zmarłego, zasiłek pogrzebowy przysługuje w wysokości faktycznie poniesionych kosztów pogrzebu, najwyżej jednak w wysokości określonej w ust. 1.

4. W razie zbiegu uprawnień do zasiłku pogrzebowego oraz w sprawach terminu zgłoszenia wniosku o zasiłek stosuje się przepisy art. 61 ust. 2 i 3 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.

Rozdział 8.

Świadczenia w naturze dla rencistów.

Art. 31. 1. Osobom pobierającym renty oraz członkom ich rodzin przysługuje prawo do świadczeń leczniczych oraz do innych świadczeń w naturze w zakresie i na warunkach określonych w art. 64 ust. 1, 2 i 4 oraz art. 65 i 66 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.

2. W razie zawieszenia w całości rzemieślnikowi prawa do renty na skutek wykonywania nadal rzemiosła, prawo do świadczeń leczniczych przysługuje w zakresie określonym w art. 11.

Rozdział 9.

Powstanie i zawieszenie prawa do renty.

Art. 32. 1. Prawo do renty powstaje z dniem spełnienia się wszystkich warunków wymaganych przez ustawę do uzyskania tego prawa.

2. Dla powstania prawa do renty inwalidzkiej z tytułu inwalidztwa spowodowanego innymi przyczynami niż wypadek przy pracy w rzemiośle wymagany jest upływ 6 miesięcy niezdolności do pracy, chyba że inwalidztwo zostanie stwierdzone wcześniej.

3. Niezdolność do pracy, o której mowa w ust. 2 oraz w art. 8 pkt 2, art. 14 i 37, stwierdza się w trybie i na zasadach określonych dla ustalania czasowej niezdolności do pracy pracowników.

Art. 33. 1. Nie przyznaje się renty starczej oraz renty inwalidzkiej mimo spełnienia wszystkich warunków wymaganych do renty, jeżeli rzemieślnik zalega z opłatą należnych składek na ubezpieczenie za okres 6 lub więcej miesięcy. Przyznanie renty następuje od dnia wpłacenia zaległych składek.

2. Zaległe składki na ubezpieczenie za okres krótszy niż 6 miesięcy potrąca się z należnej renty. Potrącenia nie mogą przekroczyć 20% przysługującej renty.

Art. 34. 1. Do osób uprawnionych do rent na podstawie ustawy stosuje się przepisy o zawieszaniu prawa do renty, wydane na podstawie art. 31 ust. 4, art. 39 ust. 8 i art. 45 ust. 5 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r., z uwzględnieniem przepisu ust. 2.

2. Rzemieślnikom świadczącym usługi dla ludności lub rolnictwa, którzy nabyli prawo do renty starczej lub inwalidzkiej i nadal wykonują tego rodzaju usługi oraz z tego tytułu opłacają podatki lub osiągają dochody w wysokości powodującej w myśl przepisów wymienionych w ust. 1 za-

wieszenie prawa do renty w całości, wypłaca się renty wraz z przysługującymi dodatkami w połowie.

Art. 35. Przewodniczący Komitetu Drobnej Wytwórczości w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac ustali w drodze rozporządzenia zasady uznawania rzemieślników za świadczących usługi dla ludności lub rolnictwa oraz może określić inne rodzaje działalności rzemieślników, do których stosuje się przepis art. 34 ust. 2.

Rozdział 10.

Składki.

Art. 36. 1. Obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie ciąży na rzemieślniku. Opłaca on składki za siebie oraz za osoby z nim współpracujące.

2. Składki na ubezpieczenie opłaca się za każdy miesiąc kalendarzowy, w którym rzemieślnik lub osoba z nim współpracująca objęci byli obowiązkiem ubezpieczenia.

Art. 37. Niewykonywanie pracy przez rzemieślnika lub przez osobę współpracującą z rzemieślnikiem z powodu choroby powodującej niezdolność do pracy lub z powodu służby wojskowej zwalnia od obowiązku płacenia składki na ubezpieczenie za każdy pełny miesiąc kalendarzowy niewykonywania pracy.

Art. 38. W sprawach poboru składek na ubezpieczenie stosuje się przepisy dotyczące poboru składek na ubezpieczenie społeczne za pracowników zatrudnionych w zakładach rzemiosła indywidualnego.

Rozdział 11.

Postępowanie.

Art. 39. 1. Obowiązek dokonania zgłoszenia do ubezpieczenia rzemieślnika oraz osoby współpracującej z rzemieślnikiem ciąży na rzemieślniku. Zgłoszenie może być dokonane również z urzędu przez organ Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Zgłoszenie do ubezpieczenia stanowi podstawę do wydania legitymacji ubezpieczeniowej. Legitymacja jest dowodem objęcia ubezpieczeniem.

3. Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami określi w drodze rozporządzenia postępowanie w sprawach zgłoszeń do ubezpieczenia rzemieślników, legitymacji ubezpieczeniowych, składek, ustalania prawa do świadczeń i wypłaty świadczeń pieniężnych.

4. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ustala wzory zgłoszeń do ubezpieczenia, wzory legitymacji ubezpieczeniowych, tryb wydawania legitymacji oraz sposób dokonywania w nich wpisów.

Rozdział 12.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 40. Rzemieślnikowi, który osiągnął wiek starczy przed dniem wejścia w życie ustawy lub osiągnie ten wiek do dnia 31 grudnia 1968 r., przysługuje renta starcza po trzech latach okresu ubezpieczenia określonego w art. 7, jeżeli posiada łączny okres ubezpieczenia określony w art. 17.

Art. 41. 1. Rzemieślnikom, którzy zaprzestali wykonywać rzemiosło, oraz członkom rodzin po zmarłych rzemieślnikach, pobierającym do dnia wejścia w życie ustawy stałe

zasiłki z funduszy Związku Izb Rzemieślniczych, przyznaje się:

- 1) rzemieślnikom, którzy zaprzestali wykonywać rzemiosło:
 - a) renty starcze, jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy osiągnęli wiek starczy,
 - b) renty inwalidzkie, jeżeli nie osiągnęli wieku starczego i są inwalidami I lub II grupy inwalidów,
- 2) członkom rodzin po zmarłych rzemieślnikach — renty rodzinne, jeżeli spełniają warunki określone w przepisach art. 45—50 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.

2. Renty wymienione w ust. 1 przyznaje się w wysokości pobieranych ostatnio zasiłków, nie mniejszej jednak niż wysokość renty minimalnej, określonej dla danego rodzaju renty w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

3. Przyznanie renty następuje od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu wejścia w życie ustawy.

4. Do wypłaty rent wymienionych w ust. 1 i 2 stosuje się przepisy dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.

Art. 42. 1. W razie śmierci rencisty pobierającego rentę określoną w art. 41 przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości trzykrotnej renty, a w razie śmierci członka rodziny rencisty pobierającego rentę starczą lub inwalidzką — w wysokości półtorakrotnej renty.

2. Do wypłaty zasiłku pogrzebowego stosuje się przepisy art. 29 ust. 2 i art. 30 ust. 2 i 4.

Art. 43. Okresy ubezpieczenia określone w art. 7 zalicza się do okresów zatrudnienia wymaganych do uzyskania renty w myśl przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 44. W sprawach nie unormowanych ustawą stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) art. 9 ust. 1 pkt 2, art. 12 ust. 1 i 2 pkt 2 i 3 oraz ust. 3, art. 13, art. 14 ust. 2 i 3, art. 15—23, art. 25—26, 33, 35, 36, 40, 42, 51, 53—54, 67—69, art. 70 ust. 1, art. 71—76, art. 108 i art. 111 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.,
- 2) art. 11 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o utworzeniu Komitetu Pracy i Płac oraz o zmianach właściwości w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, rent, zaopatrzenia i opieki społecznej (Dz. U. Nr 20, poz. 119).

Art. 45. Osoby współpracujące z rzemieślnikami, objęte obowiązkiem ubezpieczenia określonego ustawą, wyłącza się spod działania przepisów dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. oraz ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. Nr 51, poz. 396 z późniejszymi zmianami).

Art. 46. Rada Ministrów ustali w drodze rozporządzenia, że okresy faktycznego wykonywania przed wejściem w życie ustawy na terenie gromad i miejscowości do 10 tys. mieszkańców niektórych rodzajów usług niezbędnych dla ludności rolniczej zalicza się rzemieślnikowi do okresu ubezpieczenia wymaganego do uzyskania renty, oraz określi zasady, warunki i tryb tego zaliczenia.

Art. 47. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia rozciągnąć przepisy ustawy na osoby wykonujące pracę na rzecz uspołecznionych zakładów pracy, jeśli osoby te nie pozostają w stosunku pracy z tymi zakładami, na rybaków łodziowych i kutrowych wykonujących rybołówstwo na własny rachunek, a także na inne osoby wykonujące działalność usługową i wytwórczą w niewielkich rozmiarach oraz unormować w tych przepisach zasady ubezpieczenia tych osób w sposób uwzględniający specyfikę ich działalności.

Art. 48. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1965 r.

Przewodniczący Rady Państwa: E. Ochab
Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki